

Granskning av intern kontroll i debiteringsrutinen av barnomsorgsavgifter

Laxå kommun

December 2019

Genomförd på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna av:

Malin Ringedal

Stefana Vasic

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Laxå kommun genomfört en granskning som har syftat till att bedöma om barn- och utbildningsnämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll i processen för debitering av barnomsorgsavgifter. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte och resultat är att barn- och utbildningsnämnden i allt väsentligt har en organisation som bedöms vara ändamålsenlig och ger förutsättningar för en god intern kontroll. Under granskningen har vi identifierat förbättringsområden och rekommenderar därför barn- och utbildningsnämnden att:

- Upprätta dokumenterade riktlinjer som omfattar hela debiteringsprocessen för barnomsorgsavgifter, inklusive en beredskapsplan för avgiftshandläggning vid eventuella närståenderelationer. Riktlinjerna bör grundas på en aktuell processbeskrivning med tillhörande identifierade kontroller för att minska risker för felaktigheter i debiteringsprocessen. I riktlinjerna bör det även ingå vilka kontroller som ska dokumenteras i syfte att öka spårbarheten och möjlighet till uppföljning av kontrollerna.
- Fullmäktige bör fastslå hur taxan ska beräknas för att tillgodose allmän förskola samt hur avgift ska fastställas för barn endast placerade under lov. Det ska även framgå hur indexreglering av taxan ska ske.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
1.1.	Bakgrund	4
1.2.	Syfte och revisionsfråga	4
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Kontrollmål	5
1.5.	Ansvarig nämnd och avgränsning	5
1.6.	Metod	5
2.	Granskningsresultat	6
2.1.	Tillämpning av taxebeslutet	6
2.2.	Rutiner för avgiftsberäkning	6
2.3.	Rutiner för månatlig debitering och utskick av fakturor	7
2.4.	Rutiner för fordringsbevakning och kravhantering	8
2.5.	Verifiering av avgifter genom stickprov	8
3.	Revisionell bedömning	9
3.1.	Bedömning mot kontrollmål	9
3.2.	Slutsats och rekommendationer	10
	Bilaga 1 – Dokument och intervjuförteckning	12
	Bilaga 2 – Taxa 2019 barnomsorg	13

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunallagens 2 kap. 5 § anger att kommuner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster och nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

I lagens 5 kap 5 § beskrivs att fullmäktige har till uppgift att besluta i ärenden av principiell beskaffenhet och det åligger fullmäktige att besluta om budget, skatt, och andra viktiga ekonomiska frågor. Med utgångspunkt i detta utövar fullmäktige den kommunala avgiftsrätten, vilket bland annat beror på att avgiftsnivån kan komma att påverka skatteunderlaget.

Med stöd av skollagens 8 kap.16 §, 14 kap. 12 § och 25 kap § 9 har fullmäktige i Laxå bestämt att avgifter ska tas ut för barn placerade i förskola och fritidshem. Ett system med maxtaxa infördes år 2002 och år 2015 beslutade fullmäktige om årlig indexjustering av avgiftstaket.

Barn- och omsorgsnämnden i Laxå kommun ansvarar enligt reglemente för att följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – bestämt att nämnden ska fullgöra. Det är således barn- och omsorgsnämndens uppgift att verkställa fullmäktiges beslut om avgiftsuttag i barnomsorgen.

En god intern kontroll i debiteringsrutinerna är viktig för att säkra kommunens inkomster och för att säkerställa att enskilda inte debiteras avgifter på något annat sätt än det som fullmäktige har bestämt. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde, både till utformning och utförande. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för att fastställda avgifter blir korrekt redovisade.

De förtroendevalda revisorerna i Laxå kommun har mot bakgrund av sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en granskning av debiteringen av barnomsorgsavgifter.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att besvara följande revisionsfråga:

- Har barn- och utbildningsnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll i processen för debitering av barnomsorgsavgifter?

1.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning utgörs i huvudsak av:

- Kommunallagens regler för intern kontroll

- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Kommunfullmäktiges beslut om avgiftsuttag för barnomsorgen, KF 2017-11-27 § 127
- Policy för kravhantering

1.4. Kontrollmål

- Barn och utbildningsnämnden har tillsett dokumenterade riktlinjer och regler för hantering av fakturering av barn- och äldreomsorgsavgifter.
- Barn och utbildningsnämnden har tillsett kontroller som säkerställer att utförda tjänster faktureras.
- Barn och utbildningsnämnden har tillsett kontroller som säkerställer att fakturerade avgifter överensstämmer med beslutad taxa.
- Kommunstyrelsen har tillsett en ändamålsenlig betalningsövervakning av utställda fakturor.

1.5. Ansvarig nämnd och avgränsning

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden. Granskningen avgränsas till ställda kontrollmål och till verksamhetsåret 2019.

1.6. Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys av styrande dokument med koppling till debiteringsprocessen och intervjuer med tjänstemän. Dokument- och intervjuförteckning framgår av bilaga 1 till rapporten.

Vidare har en stickprovskontroll utförts med syfte att detaljgranska 15 olika räkenskapsmottagare för att verifiera att fakturerade avgifter överensstämmer med beslutad taxa, att inkomster från avgifterna redovisas som intäkter i resultaträkningen och att policy för kravhantering efterlevs i tillämpliga fall.

Respondenter har beretts tillfälle att faktaavstämma rapporten.

2. Granskningsresultat

2.1. Tillämpning av taxebeslutet

Ungefär 370 barn är inskrivna i barn- och utbildningsnämndens förskole- och fritidshemsverksamhet¹. Kommunfullmäktige har med stöd av skollagens 8 kap. 16 § samt 14 kap. 12 § bestämt att avgift ska tas ut för barnomsorgen. Ett system med maxtaxa infördes år 2002 och i beslutet² anges hur avgiften ska fastställas³ samt att avgiften tas ut månadsvis 12 gånger per kalenderår. Den 10 juli 2015 beslutar fullmäktige att det tidigare fasta avgiftstaket ska indexjusteras varje år. Kommunfullmäktiges beslut anger inte att barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att göra den årliga indexuppräknings och vi har inte kunnat spåra att beslutet är delegerat. Av intervjuer förstås emellertid att indexjusteringen har utförts sedan 2015 och att justering av inkomsttak har följt beräkningar som meddelas av Skolverket.

Broschyren *Regler och taxor för barnomsorgen i Laxå kommun* beskriver olika regler som tydliggör hur barnomsorgstaxan tillämpas i kommunen. Till exempel att den högsta avgiftsklassen kommer att tillämpas i det fall uppgifter för avgiftsberäkning inte inkommer enligt anvisning, att avgift erläggs under uppsägningstid av platsen och att avgiften reduceras 25 procent för placerade barn i åldern 3-5⁴ år men att avgiftsreduceringen inte gäller under perioden 1 juni till 31 augusti. Orsaken till avgiftsreduceringen uppges av intervjuade vara att hänsyn tas till skollagens bestämmelser om rätten till avgiftsfri allmän förskola om 525 timmar per år. Vi noterar att ovanstående tillämpning av taxan inte är beslutad av kommunfullmäktige eller annan politisk instans. Vidare har intervjuer uppmärksammat att avgift för skolbarn placerade i fritids endast under skollov fastställs till 100 kronor per dag upp till maxtaxa. Vi har inte kunnat spåra ett fullmäktigebeslut att avgiften för lovplacering får bestämmas på ett sådant sätt.

2.2. Rutiner för avgiftsberäkning

2.2.1. Inhämtning av inkomstuppgifter

Avgiften inom barnomsorgen beräknas primärt utifrån familjens (hushållets) bruttomånadsinkomst. Barn- och utbildningsnämnden har inte beslutat hur avgiftsgrundande uppgifter ska inhämtas eller bestyrkas. Intervjuad avgiftshandläggare beskriver att vårdnadshavare ombes inkomma med en inkomstredovisning enligt en särskild blankett i samband med att barnet erhåller en plats i barnomsorgen, eller senast den dag då inskolningen börjar. Verifiering av lämnade inkomstuppgifter genom löneintyg eller liknande begärs inte. Om vårdnadshavare däremot underlåter sig att lämna inkomstuppgifter på angivet sätt kommer en preliminär avgift beräknas enligt maxtaxan. Om inkomstredovisningen inkommer vid ett senare tillfälle justeras beräkningen och den nya avgiften börjar att gälla från den dag som inkomstredovisningen togs emot.

¹ I den här rapporten avser förskole- och fritidshemsverksamhet även pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem.

² Kommunfullmäktige 2001-12-19 § 128

³ Ytterligare beskrivning om hur avgiften bestäms återfinns i bilaga 2 till rapporten.

⁴ Från och med augusti det år barnet fyller 3 år.

Tidigare har en ny inkomstförfrågan skickats per post till placerade barns vårdnadshavare i september varje år. De som inte återkopplar med en aktuell inkomstuppgift inom utsatt tid placeras i den högsta avgiftsklassen till dess att aktuella inkomstuppgifter inkommer. Under 2019 har inkomstförfrågningar inte skickats ut. Intervjuade uppger att avbrottet förklaras av ett pågående arbete med införandet av en digital tjänst. När tjänsten är fullt implementerad kommer inkomstuppgifter tillsammans med andra uppgifter, som till exempel arbetstid och barnens schema, att kunna uppdateras direkt av vårdnadshavare utan att använda olika blanketter. Vårdnadshavare uppmanas att meddela förändringar i inkomst så snart de uppstår. Vi noterar att det vid granskningstillfället inte förekommer någon riskanalys för den interna kontrollplanen eller oberoende kontroll för att säkerställa att rätt inkomstuppgifter är inlagda i ProCapita.

2.2.2. Beräkning av avgiften

Avgiftshandläggare, som även administrerar placeringsbeslut och schema, registrerar manuella uppgifter från inkomstredovisningen på respektive användarkort i ProCapita. Ett användarkort skapas i samband med att en ansökan om placering i barnomsorgen eller ansökan om allmän förskola registreras i verksamhetssystemet. Genom att fylla i ansökandes personnummer hämtas uppgifter från Folkbokföringsdatabasen automatiskt. På så vis ges en bild och kontroll av hushållets sammansättning. Uppgifter från folkbokföringen justeras löpande (det är vårdnadshavarnas ansvar att meddela om detta) och om det framkommer uppgifter som kan innebära att de ekonomiska förutsättningarna ändras kommuniceras det med skolområdet samt med vårdnadshavarna.

De taxenivåer som finns registrerade i ProCapita justeras enbart av systemleverantören och blir automatiskt förkonterade i ProCapita. Inkomsttaket ändras årligen av ProCapita efter bekräftelse från avgiftshandläggaren. När justeringen är klar utför handläggaren stickprov för att säkerställa att de nya taxorna är inlagda. Det utförs inga oberoende kontroller i form av exempelvis logglistor för att kontrollera om stickproven har realiserats. Vi noterar att ytterligare tre personer har samma systembehörighet som avgiftshandläggaren i ProCapita.

Rutiner för eventuella jävssituationer förekommer inte. I dagsläget hanterar avgiftshandläggaren sin dotters avgifter. Avsaknad av kontroller som exempelvis logglistor existerar ej. Vi har dock inte noterat några felaktigheter i handläggningsprocessen.

2.3. Rutiner för månatlig debitering och utskick av fakturor

Vårdnadshavare faktureras månadsvis. När barnomsorgsavgifterna är beräknade och inlagda i ProCapita kan hushållet faktureras. Vid tidpunkten inför debiteringskörning av periodens barnomsorgsavgifter gör avgiftshandläggaren ett antal kontrollmoment samt en rimlighetsbedömning av totalbeloppet för periodens körning. Kontrollen genomförs genom att skicka ett skärmsklipp på e-post till ansvarig ekonom på ekonomikontoret med information om att månadens debiteringsfil är färdigställd tillsammans med ett skärmsklipp på totala antalet poster och det totala beloppet debiteringsfilen innehåller. Ansvarig ekonom bekräftar att beloppen stämmer överens mellan systemen och skulle en avvikelse noteras kommuniceras det till avgiftshandläggaren. Därefter startas inläsning av debiteringsfilen till ekonomisystemet och konteras automatiskt i Visma. Vi har uppmärksammat att debiteringsfilen inte är krypterad och att manuella justeringar kan göras vid inläsningen. Enligt

intervjuuppgift ska inläsningen stämmas av mot skärmsklipp, det vill säga att antalet poster och totalbeloppet som förts in i ekonomisystemet överensstämmer mot debiteringsfilen. Det finns inte några formaliserade rutiner för hur denna kontroll ska dokumenteras och vi har inte kunnat verifiera att det har lästs in på ett fullständigt sätt till ekonomisystemet. Vidare överförs definitiv faktureringslista till ett externt företag som skriver ut och distribuerar alla fakturorna till vårdnadshavarna.

2.4. Rutiner för fordringsbevakning och kravhantering

Policy för kravverksamhet i Laxå kommun beslutades av kommunfullmäktige den 18 februari 1997. Där anges bland annat att ekonomiavdelningen ansvarar för rutiner på området. I enlighet med policyn sätts förfallodag för betalning till den sista dagen i månaden, vilket innebär att betalning ska inkomma ungefär 15 dagar efter fakturadatum.

Laxå kommuns *Kravrutiner vid uteblivna barnomsorgsavgifter (2019-09-27)*, beskriver att en påminnelse går ut tidigast 8 dagar efter förfalldatumets utgång. Om en barnomsorgsfaktura inte blir betald i tid skickas max två påminnelser ut sedan skickas det till ett inkasobolag. Tillsammans med inkassot skickas det med ett brev om avstängning. I brevet står det från vilket datum barnomsorgsplatsen är uppsagd och även fram till vilket datum berörd person har tid till sitt förfogande att yttra sig. Ränta på fordran utgår från förfalldagen om betalning inte sker i tid. Efter att datumet för yttrande passerat meddelar handläggare för barnomsorgen verksamhetschefen som har delegation från nämnden att fatta beslut om avstängning.

2.5. Verifiering av avgifter genom stickprov

Som ett led i granskningen har verifiering av 15 stycken (5 stickprov var för januari, juli och september) avgifter utförts. Kontroll har genomförts utifrån från följande:

- Att det är korrekt avgift som är beräknad och debiterad utifrån inlämnade inkomstuppgifter.
- Att hushållets inkomst stämmer överens med de inkomstblanketter som har erhållits.
- Att rätt kontering har skett i ekonomisystemet.

Resultatet av vårt stickprov har inte visat på någon avvikelse.

3. Revisionell bedömning

3.1. Bedömning mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar	
Kontrollmål 1 Barn och Utbildningsnämnden har tillsett dokumenterade riktlinjer och regler för hantering av fakturering av barn- och äldreomsorgsavgifter	Delvis uppfyllt Bedömningen baseras på att det finns dokumenterade riktlinjer och rutiner som anger hur kommunfullmäktiges beslut om avgiftsuttag ska tillämpas. En förutsättning för en korrekt debitering och fakturering är att de förändringar som påverkar debiteringsunderlaget löpande uppdateras och är korrekta. Det finns inte en aktuell processbeskrivning för debiteringsprocessen med tillhörande riskanalys och behov av kontroller i utförandet för en korrekt debitering. Nivån av maskinell hantering främjar en god intern kontroll, men manuell handpåläggning förekommer och kan innebära en ökad risk för felaktigheter. Nämnden har till exempel inte klargjort hur avgiftshandläggning ska hanteras vid eventuella närståenderelationer och nuvarande debiteringsrutinen innehåller inte krav på kontroller för att kompensera det faktum att samma person som hanterar debiteringen också är den som kontrollerar att underlaget för debiteringen är korrekt. Vi anser att det finns rutiner och system som främjar en god intern kontroll, men att en processbeskrivning med tillhörande riskanalys och identifierade kontroller i processen kan stärka genomförandet och minska risk för sårbarhet, liksom att öka möjligheten för systematisk uppföljning av kommunfullmäktiges beslut om avgiftsuttag i efterlevs i verksamheten. Detta i syfte att vidmakthålla en kontrollstruktur oberoende vem som arbetar eller ansvarar för avgiftsdebiteringen.	
Kontrollmål 2 Barn och Utbildningsnämnden har tillsett kontroller som säkerställer att utförda tjänster faktureras	Uppfyllt Bedömningen baseras på att nivån av maskinell hantering främjar en god intern kontroll för att samtliga tjänster faktureras. När ett nytt eller förnyat biståndsbeslut är fastställt registreras ett ärende och blir synligt för avgiftshandläggare för manuell inskrivning av insatser i ProCapita. Genom den månatliga debiteringskörningen genereras	

ett debiteringsförslag som inkluderar samtliga barnomsorgsavgifter. Debiteringsförslaget kontrolleras och eventuella fel korrigeras. Det finns kontroller som uppmärksammar eventuella fel vid inläsning till ekonomisystemet. Antal poster och totalsumma stäms av.

Kontrollmål 3

Barn och Utbildningsnämnden har tillsett kontroller som säkerställer att fakturerade avgifter överensstämmer med beslutad taxa

Uppfyllt med notering

Bedömningen baseras på att nivån av maskinell hantering främjar en god intern kontroll för att fakturerade avgifter överensstämmer mot beslutad taxa. Beräkning av avgiftsnivåer är automatiserad och blir korrekt under förutsättning att inkomstuppgifter, beviljade insatser och utförda insatser är korrekt registrerade i ProCapita. Inkomstuppgifter omprövas årligen och dock sker inga jämförelser mot Skatteverket. Den årliga uppdateringen av taxeyesystemet i ProCapita testas innan verkställighet. Genomförd stickprovsgranskning av 15 utställda fakturor uppmärksammades inte några avvikelser från taxebeslut. Mot bakgrund av ovan är vår bedömning att barn- och utbildningsnämnden har tillsett kontroller som säkerställer att fakturerade barnomsorgsavgifter i allt väsentligt följer beslutad taxa men att det finns en förbättringspotential i dokumentationen av de kontroller som utförs.

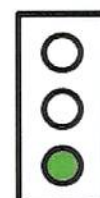

Kontrollmål 4

Kommunstyrelsen har tillsett en ändamålsenlig betalningsövervakning av utställda fakturor

Uppfyllt

Bedömningen baseras på att regler för kravhantering i Laxå klargör att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för debitering, kreditering och kravhantering för samtliga fordringar som förfallit till betalning. Betalningsbevakning utförs löpande och det finns fastställda kravregler för att få betalt för utförda tjänster.

3.2. Slutsats och rekommendationer

Genomförd granskning har syftat till att bedöma om barn- och utbildningsnämnden har säkerställt en tillräcklig intern kontroll i processen för debitering av barnomsorgsavgifter. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte och resultat är att barn- och utbildningsnämnden i allt väsentligt har en organisation som bedöms vara ändamålsenlig och ger förutsättningar för en god intern kontroll. Under granskningen har vi identifierat förbättringsområden och rekommenderar därför barn- och utbildningsnämnden att:

- Upprätta dokumenterade riktlinjer som omfattar hela debiteringsprocessen för barnomsorgsavgifter, inklusive en beredskapsplan för avgiftshandläggning vid eventuella närståenderelationer. Riktlinjerna bör grundas på en aktuell processbe-

skrivning med tillhörande identifierade kontroller för att minska risker för felaktigheter i debiteringsprocessen. I riktlinjerna bör det även ingå vilka kontroller som ska dokumenteras i syfte att öka spårbarheten och möjlighet till uppföljning av kontrollerna.

- Fullmäktige bör fastslå hur taxan ska beräknas för att tillgodose allmän förskola samt hur avgift ska fastställas för barn endast placerade under lov. Det ska även framgå hur indexreglering av taxan ska ske.

Lars Dahlin
Uppdragsledare
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Malin Ringedal
Projektledare
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Laxå kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport

Bilaga 1 – Dokument och intervjuförteckning

Dokumentförteckning

- Förskolan i Laxå kommun
- Internkontrollplan för BUN 2019
- KF § 128 Beslut om maxtaxa inom förskola och skolbarnomsorg (antagen 2001-12-19)
- Kravrutiner vid uteblivna barnomsorgsavgifter (2019-09-27)
- Regler och taxor för barnomsorgen i Laxå kommun

Intervjuförteckning

- Avgiftshandläggare för barnomsorgsavgifter
- Controller
- Ekonom
- Rektor för förskola

Bilaga 2 – Taxa 2019 barnomsorg

Den 19 december 2001 beslutar kommunfullmäktige att maxtaxa ska införas för skolbarnomsorg och barnomsorg i Laxå kommun. Månadsavgiften tas ut under 12 månader per kalenderår med start 1 januari 2002 och gäller tillsvidare.

Avgiftens storlek grundas på uppgifter om hushållets avgiftsgrundande bruttointkomst, beslut om barnets närvarotid⁵ samt hur många barn vårdnadshavare har inskrivna i barnomsorgen. För att tillgodose skollagens krav på att barn mellan 3-5 år erhåller avgiftsfri allmän förskola har kommunfullmäktige beslutat att ordinarie avgift för förskola och pedagogisk omsorg reduceras 25 procent för barnen som går i förskolan mer än 15 timmar i veckan. Det samma gäller alla förskolebarn placerade i omsorgen över 15 timmar i veckan av särskilda skäl enligt skollagens 8 kap. 7 §.

2019 års avgiftsnivåer med Laxå kommuns lokala anpassningar för förskola och fritidshem är sammanfattade i tabellerna nedan.

Tabell 1: Avgifter inom förskola och pedagogisk omsorg

	Beräkning av avgift upp till och med 2019 års inkomsttak på 47 490 kr	Maxtaxa	Maxtaxa allmän förskola ⁶ mer än 15 h/vecka (3-5 åringar) samt barn placerade i förskola enligt skollagens 8 kap. 7 § mer än 15 h/vecka
Barn 1	3 procent av inkomsten	1 425 kr	1 069 kr
Barn 2	2 procent av inkomsten	950 kr	713 kr
Barn 3	1 procent av inkomsten	475 kr	356 kr
Barn 4	Avgift debiteras inte	-	-

Tabell 2: Avgifter inom fritidshem

	Beräkning av avgift upp till och med 2019 års inkomsttak på 47 500 kr	Maxtaxa
Barn 1	2 procent av inkomsten	950 kr
Barn 2	1 procent av inkomsten	475 kr
Barn 3	1 procent av inkomsten	475 kr
Barn 4	Avgift debiteras inte	-

⁵ Med närvarotid avses i rapporten att barn mellan 3-5 går mer eller mindre än 15 h/veckan i förskola samt om elever går i fritids endast under lov eller mer.

⁶ Från och september augusti det år barnet fyller tre år